

ÎN C H E I E R E

29 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General al
Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Știrbu Boris
împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului General de Poliție, intervenient
accesoriu Ministerul Finanțelor cu privire la repararea prejudiciului material și
moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor poliției,

împotriva deciziei din 10 martie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 august 2019, Știrbu Boris a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Inspectoratului General de
Poliție al MAI, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii
Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin
acțiunile ilicite ale organelor poliției.

În motivarea acțiunii, a indicat că lui Știrbu Boris i-a fost întocmit procesul
verbal cu privire la contravenție nr. M04400804 din 08.06.2018, pentru faptul
comiterii contravenției prevăzute de art. 236 alin. (2) din Codul contravențional,
fiindui aplicată o amendă contravențională în mărime de 18 u.c., echivalentul a
900 lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.

Nefiind de acord cu acesta, a depus la 20.07.2018 contestație împotriva
procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatatator al
Inspectoratului Național de Poliție a Inspectoratului General de Poliție, Leca
Victor Ivan din 08.06.2018.

A susținut că, prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani din
27.12.2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13.02.2019, s-a
admis contestația depusă de Știrbu Boris și declarat nul procesul-verbal cu privire
la contravenție seria MAI04400804 din 08 iunie 2018, întocmit de către agentul
constatatator al Inspectoratului Național de Poliție a Inspectoratului General de
Poliție, Leca Victor Ivan, în privința lui Știrbu Boris Gheorghe, în baza art. 236
alin. (2) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare contravențională

sub formă de amendă în mărime de 18 unități convenționale și 4 puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional.

A menționat că potrivit art. 123 alin.(2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

În vederea apărării sale în cadrul procesului contravențional, Știrbu Boris a încheiat un contract de asistență juridică, în acest sens fiind supus unor cheltuieli în mărime de 1500 lei. Astfel, lui Știrbu Boris i-a fost cauzat un prejudiciu material de 1500 lei.

A menționat că urmează a fi constatat și faptul existenței unui prejudiciu moral cauzat lui Știbu Boris prin instrumentarea cauzei contravenționale. Prejudiciu care este estimat de către reclamant de 1000 lei.

În acest sens a susținut că, prin acțiunile agentului constator de oprire a reclamantului, întocmirea procesului verbal și aplicarea sancțiunii, i-a cauzat suferințe morale și psihice, or, încălcarea prevederilor Codului contravențional în realitate nu a avut loc. La caz, fiind demonstrată nevinovăția sa. Aceste circumstanțe au dus la cauzarea suferințelor de ordin moral, prin știrbirea imaginii sale de cetățean onest, ascultător, ce se conformează legii.

Prin întocmirea procesului-verbal i s-a lezat onoarea și demnitatea. A menționat că, de fapt demnitatea reprezintă autoaprecierea persoanei întemeiată pe aprecierea societății. A solicitat Știrbu Boris încasarea din contul pârâților în beneficiul reclamantului a prejudiciului material în mărime de 1 500 lei și prejudiciului moral în mărime de 1 000 lei.

Prin hotărârea din 28 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea integral. S-a încasat de la Inspectoratul General de Poliție în beneficiul lui Știrbu Boris suma de 1500 lei cu titlu de prejudiciu material și 1000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform art.383 alin. (3) din Codul contravențional (în redacția în vigoare până la 09 decembrie 2018) persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

În temeiul art.441 alin. (1) Cod contravențional, încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a conchis că Ștribu Boris dispune de dreptul de a solicita repararea prejudiciului suportat în cadrul procesului contravențional, or, acesta prin hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, menținută prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost repus în drepturi.

Instanța de apel a relatat că instanța de fond corect a dispus încasarea prejudiciului material și moral de la Inspectoratul General al Poliției a MAI având în vedere că art. 5 alin.(1) al Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998, stabilește că organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această

categorie de cauze este Ministerul Justiției, prezintă importanță că în cazul prejudiciului pretins de către Știrbu Boris urmează a fi recuperat de către organele care au aplicat ilicit amenda contravențională și anume Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Or, art. 13 alin. (1) al Legii nr. 1545- XIII din 25 februarie 1998, statuează expres că repararea prejudiciului specificat la art.7 lit.a), c)-g) și în capitolul III se efectuează din contul bugetului de stat, iar în cazul când prejudiciul a fost cauzat de organul de urmărire penală întreținut din bugetul local – din contul acestui buget. Prejudiciul material și moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenționale de către alte organe decât instanța de judecată se repară de către aceste organe.

La 15 mai 2020 Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne prin intermediul adresei electronice, și la 20 mai 2020 prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

A menționat recurentul că în speță, Știrbu Boris nu se află în nici unul din cazurile expuse la prevederile art.383 alin.(1), (3) Cod contravențional. Respectiv, în primul caz, menționează că nu există nici o hotărâre definitivă prin care reclamantul să fi fost declarat nevinovat, or, procesul verbal contravențional a fost anulat de către instanța de judecată fiind anulată și decizia agentului constator în temeiul art.441 și 445 Cod contravențional, motivând lipsa faptului contravenției. În al doilea rând, instanța de judecată nu a constatat existența nici unui caz prevăzute la art.19 Cod contravențional.

A relatat că atât prima instanță cât și instanța de apel eronat au aplicat prevederile art.5 alin.(2) a Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545 din 25.02.1998.

Aplicabile speței recurentul indică prevederile art.265 lit.a) Cod de procedură civilă, fiind întrunite condițiile pentru încetarea procesului în privința pretenției acțiunilor ilicite ale agentului constator, din motiv că această solicitare nu urmează a fi judecată în procedură civilă.

Astfel, reclamantul nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului General al Poliției în prezenta speță, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării prejudiciului, care survine drept consecință directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situația care în speță nu se atestă

A concluzionat recurentul că acțiunile agentului constator Leca Victor au fost legale, săvârșite în temeiul și în conformitate cu legislația în vigoare, iar acțiunea depusă de Știrbu Boris este neântemeiată și acțiunile acestuia sunt de fapt cu rea-credință.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 10 martie 2020, și expediată recurentului la 05 mai 2020 prin poșta electronică (f.d.115), astfel cererea de recurs declarată la 15 mai 2020 și respectiv la 20 mai

2020 de către Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 01 iulie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d.136). Conform avizelor de recepție copia recursului a fost recepționată de către avocatul Gamurari Victoria la 06 iulie 2020 (f.d.137), Ministerul Finanțelor la data de 07 iulie 2020 (f.d.138) și de Ministerul Justiției la 08 iulie 2020 (f.d.139).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimații nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru